

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

نام درس: اصول و مهارت‌های پرستاری - عملی
 کد درس: [۱۱۱۰۹۳۱۶](#)
 رشته تحصیلی: پرستاری
 مدت زمان ارائه درس: ۱۲۰ دقیقه
 تعداد و نوع واحد: ۱,۵ واحد عملی
 مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی
 محل برگزاری: آزمایشگاه بالینی (واحد پراتیک)
 نام مدرس: فضا ویرانی

هدف کلی درس: آماده سازی دانشجویان جهت کسب توانایی های لازم به منظور اجرای روش های بالینی
 اهداف جزئی و رفتاری:

اهداف کلی	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات
نمره	تعداد سوال								
۱.	آشنایی با روشهای پیشگیری از انتقال عفونت	- وسایل مورد نیاز را فراهم نماید - شستن دستها قبل و بعد از اقدامات پرستاری را فرا گیرد و انجام دهد - شستن دستها قبل از انجام تکنیکهای استریل را انجام دهد	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم	۱۲۰ دقیقه	حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ،	چک لیست ارزشیابی نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره-	بودجه بندی سوالات نمره

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		• نحوه استفاده صحیح از PPE • را فرا گیرد و انجام دهد • ایجاد برقراری یک محیط استریل را شرح دهد و انجام دهد.					پاسخ به سئوالت		• میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	
۲.	آشنایی با کنترل عالم حیات (نبض، تنفس و درجه حرارت)	• وسایل مورد نیاز را فراهم نماید • نبض، تنفس و درجه حرارت را به شیوه صحیح اندازه گیری و ثبت می کند • محدوده طبیعی نبض، تنفس و درجه حرارت را میداند • بیماران مستعد به تغییرات عالم حیات را مداوماً بررسی نماید	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک ارزشیابی لیست	• بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- • میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	
۳.	آشنایی با روش های خاص در برطرف کردن نیازهای تغذیه ای (سند بینی - معده ای، گاسترستومی)	• وسایل مورد نیاز را آماده نماید • وارد نمودن سند بینی ، معده ای را فرا گیرد و انجام دهد • مراقبتهای پرستاری بعد از گذاردن سند بینی معده ای را توضیح دهد و انجام دهد • راههای کسب اطمینان از قرار گرفتن لوله بینی معده ای در جای مناسب را توضیح و انجام دهد • غذا دادن به بیمار از طریق سند بینی - معده ای را فراگیرد و انجام دهد	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک ارزشیابی لیست	• بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- • میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		• خارج کردن سند بینی معده ای را فراگیرد و انجام دهد .								
۴.	▪ آشنایی با شیوه دارو درمانی خوراکی ▪ آشنایی با کاربرد شیوه های مختلف وسایل گرمازا و سرمازا	الف: • وسایل مورد نیاز را فراهم نماید • شیوه های صحیح آماده کردن داروهای خوراکی را توضیح و انجام دهد • قادر باشد دستورات پزشک و کاردکس را اجرا کند. • شیوه شناسایی بیمار صحیح را شرح دهد • چکاندن قطره چشمی ، گوشی ، بینی را توضیح و انجام دهد ب: • وسایل مورد نیاز را فراهم نماید • انواع روش های کاربرد گرمای خشک و مرطوب ا توضیح و اجرا کند • . طریقه استفاده از کیف یخور حمام آب ولرم را اجرا کند • . با احتیاط های لازم در زمینه استفاده از وسایل گرمازا و سرمازا آشنا است.	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت برد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک لیست ارزشیابی	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- - میان ترم ۲۵٪ نمره کل - - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	

تثماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۵.	الف-آشنایی با شیوه تزریق زیر جلدی ب- آشنایی با شیوه تزریق داخل جلدی. ج- آشنایی با انواع انسولین د- آشنایی با شیوه تزریق داخل عضلانی	الف: • وسایل مورد نیاز را آماده نماید • داروها را لیست نموده و برای تزریق آماده نماید الف: • شیوه صحیح تزریق زیر جلدی را شرح و انجام دهد • مکانهای تزریق زیر جلدی را نشان دهد . ب: • وسایل مورد نیاز را آماده نماید • کاربرد و شیوه صحیح تزریق داخل جلدی را شرح و انجام دهد. ج: • وسایل مورد نیاز را آماده نماید • انواع انسولین ها را بشناسد • قادر باشد انسولین ها را بر طبق کاردکس در یک سرنگ آماده نماید • با انواع انسولین قلمی آشنا باشد و بتواند آن را به شیوه صحیح برای مددجو تزریق نماید د: • وسایل مورد نیاز را فراهم نماید	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالات	چک لیست ارزشیابی • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.		

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		- داروها را جهت تزریق از طریق آمپول و ویال آماده نماید - شیوه صحیح تزریق عضلانی را انجام دهد - مکانهای مناسب جهت تزریق عضلانی را نشان دهد								
ع	الف: آشنایی با روش انفوزیون وریدی ب: آشنایی با محاسبات دارویی	- وسایل مورد نیاز را آماده نماید - نکات استریل را در حین انفوزیون وریدی اجرا نماید - نحوه کار با انواع سوزنهای پروانه ای (vein scalp) و آنژیوکت را شرح دهد و اجرا کند - طریقه برقراری و کنترل جریان مایعات داخل وریدی را توضیح دهد و اجرا کند - تعویض سرم و ست سرم را نشان دهد - اضافه کردن دارو به سرم را فراگیرد و اجرا کند - تزریق وریدی دارو از طریق ست سرم یا آنژیوکت را اجرا کند - طریقه استفاده از میکروست را توضیح دهد و اجرا کند - شروع تزریق خون ، برقراری تزریق خون و قطع انتقال خون و	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالات	چک ارزشیابی لیست	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		توجهات پرستاری مربوطه را فراگیرد و اجرا کند								
۷.	الف: آشنایی با روشهای وضعیت دادن بیمار در بستر ب: آشنایی با روش های انتقال بیمار	الف: • نواحی تحت فشار به منظور جلوگیری از زخم بستر را بررسی نماید. • اقدامات پرستاری لازم جهت پیشگیری از صدمه پوستی (زخم فشاری) را فراگیرد و انجام دهد • . قراردادن بیمار در پوزیشن های مختلف را فراگیرد و انجام دهد ب: • روشهای جابجایی بیمار در تخت را به شیوه صحیح انجام دهد • .انتقال بیمار بین تخت و برانکار را فرا بگیرد و انجام دهد • انتقال بیمار بین تخت و صندلی چرخدار را فرا بگیرد و انجام دهد.	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت برد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک ارزشیابی لیست	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخرترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	
۸.	میان ترم									
۹.	آشنایی با شیوه های مختلف پانسمان	• وسایل مورد نیاز را فراهم نماید • ست پانسمان را قبل از بازکردن جهت اطمینان از استریل بودن کنترل نماید	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش	وایت برد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ،	چک ارزشیابی لیست	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای	

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه* ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		• شستن دستها قبل از اجرای پانسمان را انجام دهد • . طریقه پوشیدن و خارج نمودن دستکش استریل را نشان دهد . • طریقه تعویض پانسمان یک زخم تمیز و بسته را فراگیرد و اجرا کند • تهیه نمونه از ترشحات زخم را به روش استریل فراگیرد و انجام دهد		عملی، شبیه سازی			تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت		دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	
۱۰.	الف: آشنایی با اکسیژن درمانی ب: آشنایی با روش های ساکشن راه هوایی	• اکسیژن درمانی وسایل مورد نیاز را آماده نماید • .اکسیژن رسانی از طریق کانیوالی بینی،انواع ماسک صورت رافراگیرد و انجام دهد • . تجویز اکسیژن بوسیله چادر O2 را فراگیرد و انجام دهد • عوارض اکسیژن رسانی ،موارد احتیاط و نکات ایمنی اکسیژن رسانی را شرح دهد ب: • وسایل مورد نیاز را فراهم نماید • .ساکشن بینی ، حلقیو ساکشن محل تراکتوستومی را با رعایت نکات استریل فرا گیرد و انجام دهد .	شناختی-عاطفی-روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک لیست ارزشیابی	بر اساس چک لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل.	

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		• عوارض ساکشن راه هوایی را شرح دهد • . مراقبتهای پرستاریقبل و بعد از ساکشن تنفسی را فرا بگیرد و انجام دهد.								
۱۱.	برطرف کردن نیازهای دفعی در مددجو دادن	• مراقبت های لازم از محل استوما را فراگیرد. • مراقبت های لازم در مورد تعویض کیسه کلستومی را فراگیرد. • .طریقه تنقیه شستشوی را فرا گیرد و انجام دهد • . طریقه استفاده از لوله رکتال را جهت تسکین نفخ ، شکم را فراگیرد و اجرا کند.	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک ارزشیابی لیست	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل..	
۱۲.	آشنایی با روشهای دفع ادرار و سونداژ مثانه با رعایت نکات استریل	• روش های مختلف سونداژ مثانه و رعایت نکات استریل آن را فراگیرد و انجام دهد • .تهیه نمونه ادرار از طریق سوند فولی و فالتون را فراگیرد و انجام دهد • .خارج کردن سوند فولی را فراگیرد و انجام دهد • . چگونگی بررسی مایعات ورودی و خروجی بیمار را فراگیرد.	شناختی- عاطفی- روانی حرکتی	سخنرانی، بحث گروهی، نمایش عملی، شبیه سازی	وایت بورد ، نمایش عملی بر روی مانکن اسلاید، فیلم		حضور فعال در اتاق پراتیک ، تمرین فردی ، پاسخ به سئوالت	چک ارزشیابی لیست	بر اساس چک لیست لیست ارزشیابی: • نمایش عملی روشها در حضور مربی طی آزمون ای دوره ای در کلاس ۱۵٪ کل نمره- میان ترم ۲۵٪ نمره کل - ارزشیابی آخر ترم بررسی با چک لیست ۶۰٪ نمره کل..	

[illegible]

منابع:

-موسوی، ملیحه سادات و عالیخانی مریم، روشهای پرستاری بالینی، انتشارات شهر آب، آخرین چاپ -

پوتر و پری، اصول و فنون پرستاری، ترجمه: اعضاء عیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی ایران، آخرین چاپ -

تیلور، کارول، اصول پرستاری تیلور (مفاهیم پرستاری)، ترجمه: اعضاء عیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی، آخرین چاپ

-دوگاس، بولی ویتز، اصول مراقبت از بیمار (نگرش جامع پرستاری)، ترجمه: اعضاء عیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی ایران، آخرین چاپ -

تیلور، کارول، اصول پرستاری تیلور (مهارتهای بالینی پرستاری)، ترجمه: اعضاء عیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی، انتشارات نشر و تبلیغ بشری، آخرین چاپ -

جمبسن، الیزابت و دیگران، راهنمایی اقدامات بالینی پرستاری بر اساس مدل پرستاری، ترجمه دکتر حسین جمالی، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

